

Uchwała nr 13
Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem
z dnia 23 stycznia 2026 r.
w sprawie propozycji zmian w koncepcji organizacji Sejmu Dzieci i Młodzieży

Na podstawie art. 41¹ ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) oraz § 13 ust. 5 i 6 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 10 września 2019 r. w sprawie Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem (Dz. U. z 2019 r. poz. 1743 oraz z 2021 r. poz. 1247) Rada uchwala, co następuje:

§ 1.

Rada Dialogu z Młodym Pokoleniem przedstawia propozycje zmian w koncepcji organizacji przez Kancelarię Sejmu we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej Sejmu Dzieci i Młodzieży, w związku z prośbą Rzecznika Praw Dziecka przedstawioną Radzie w dniu 9 stycznia 2026 r.

Głównym organizatorem Sejmu Dzieci i Młodzieży, zwanego dalej „SDiM”, powinna być dalej Kancelaria Sejmu, zaś rolę współorganizatorów powinny pełnić Ministerstwo Edukacji Narodowej, Biuro Rzecznika Praw Dziecka i „młodzieżowa grupa organizacyjna” składająca się z przedstawicieli ogólnopolskich organizacji młodzieżowych i organizacji pracujących z młodzieżą wybranych przez Rzecznika Praw Dziecka. Istotną rolę w procesie organizacji SDiM, w szczególności w zakresie wsparcia mentorskiego i merytorycznego posłów danej sesji SDiM, powinni pełnić zainteresowani byli posłowie na SDiM.

Temat sesji SDiM w danym roku powinna określać Kancelaria Sejmu na podstawie propozycji przedstawionych przez „młodzieżową grupę organizacyjną”. Grupa może wyłonić propozycje tematów na podstawie pomysłów przesyłanych przez dzieci i młodzież w formie określonej przez organizacje zrzeszone w grupie.

Rada proponuje zmianę obecnej formuły naboru do SDiM z obecnego modelu zakładającego losowanie zarówno szkół uczestniczących w danej edycji SDiM, jak i posłów na SDiM spośród uczniów tych szkół, na rekrutację „mieszana” – zakładającą losowanie połowy składu spośród kandydatów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych (łącznie 230 osób) oraz wybór połowy poprzez zgłaszanie się kandydatów (łącznie również 230 osób) za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego, a następnie oceny kandydatur przez komisję oceniającą (można rozważyć dokonanie wcześniejszej oceny zgłoszeń na poziomie szkół) na podstawie jednej z form wybranej przez organizatorów:

- 1) opracowanej przez kandydatów merytorycznej wypowiedzi pisemnej dotyczącej tematu danej sesji SDiM lub
- 2) realizacji zadania poświęconego tematowi danej sesji SDiM, np. przeprowadzenia debaty, organizacji wydarzenia, przygotowania plakatu lub stworzenia profilu w mediach społecznościowych.

Dodatkowo Rada postuluje zmianę w zakresie osób uprawnionych do kandydowania do SDiM. Obecnie posłami na SDiM mogą być wyłącznie uczniowie klas VI, VII i VIII szkół podstawowych, zaś uczniowie szkół ponadpodstawowych w ramach zmian w formule SDiM w roku 2024 zostali pozbawieni możliwości ubiegania się o mandat posła na SDiM. Proponuje się, by posłami na SDiM mogli zostać uczniowie klas VI, VII i VIII szkół podstawowych oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych, alternatywnie osoby w wieku od 13 do 19 lub 21 lat.

Rada zwraca się również z następującym pomysłem w zakresie podziału liczby posłów danej sesji SDiM: 230 posłów z klas VI, VII i VIII szkół podstawowych (lub posłów w wieku 13-15 lat w wariantcie wiekowym) i 230 posłów ze szkół ponadpodstawowych (lub posłów w wieku 16-19/21 lat w wariantcie wiekowym). Wiązałaby się z tym oddzielna ocena zgłoszeń w obu kategoriach. W każdej kategorii wybierałoby się posłów reprezentujących wszystkie województwa na podstawie następujących proporcji (opartych na liczbie ludności w województwach – liczba posłów na województwo musi być podzielna przez 2 ze względu na 2-osobowe zespoły):

- 1) 30 – mazowieckie;

- 2) 24 – śląskie;
- 3) 20 – małopolskie, wielkopolskie;
- 4) 18 – dolnośląskie;
- 5) 14 – łódzkie, podkarpackie, pomorskie;
- 6) 12 – kujawsko-pomorskie, lubelskie, zachodniopomorskie;
- 7) 8 – lubuskie, opolskie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie.

Komisja oceniająca zgłoszenia powinna składać się z przedstawicieli Kancelarii Sejmu, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Biura Rzecznika Praw Dziecka i „młodzieżowej grupy organizacyjnej”. Liczba członków komisji z ramienia „młodzieżowej grupy organizacyjnej” powinna być równa lub większa od łącznej liczby członków komisji z ramienia Kancelarii Sejmu, Ministerstwa Edukacji Narodowej i Biura Rzecznika Praw Dziecka. Oceniając wszystkie zgłoszenia, komisja powinna kierować się takimi kryteriami jak np. zaangażowanie, kreatywność oraz zgodność wypowiedzi pisemnej lub projektu z tematem danej sesji SDiM.

W danej sesji SDiM powinni uczestniczyć – oprócz Marszałka i Wicemarszałków Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej – przedstawiciele Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, ministra właściwego do spraw polityki młodzieżowej (obecnie Ministra Edukacji), ministra właściwego do spraw stanowiących przedmiot danej sesji SDiM, Rzecznika Praw Dziecka, Komisji do Spraw Dzieci i Młodzieży Sejmu RP, Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem, Rady Młodzieży przy Prezydencie RP, organizatorów SDiM i inni zaproszeni goście. Preferuje się osobisty udział osób pełniących najważniejsze funkcje państwowe.

Rada proponuje, by sesjom SDiM przewodniczyło 3 lub 4 Marszałków wybranych przez SDiM na sesji – 1 lub 2 Marszałków z grona posłów z klas VI, VII i VIII szkół podstawowych (lub posłów w wieku 13-15 lat w wariantcie wiekowym) i 2 Marszałków z grona posłów ze szkół ponadpodstawowych (lub posłów w wieku 16-19/21 lat w wariantcie wiekowym). Marszałkowi SDiM prowadzącemu obrady powinien towarzyszyć, tak jak dotychczas, Marszałek lub Wicemarszałek Sejmu RP.

Rada opowiada się za przeprowadzeniem przed daną sesją SDiM szkoleń i warsztatów w zakresie dotyczącym legislacji, argumentacji, merytorycznej debaty i najważniejszych zagadnień związanych z tematem danej sesji SDiM. W pracach nad projektem uchwały SDiM posłów powinni wspierać pracownicy Kancelarii Sejmu (np. z Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji), członkowie „młodzieżowej grupy organizacyjnej” i zainteresowani byli posłowie na SDiM. Uchwały SDiM przekazuje się Prezydentowi RP, Marszałkowi Sejmu, Marszałkowi Senatu, Prezesowi Rady Ministrów, ministrowi właściwemu do spraw polityki młodzieżowej (obecnie Ministrowi Edukacji), ministrowi właściwemu do spraw stanowiących przedmiot danej sesji SDiM, Rzecznikowi Praw Dziecka, przewodniczącemu Komisji do Spraw Dzieci i Młodzieży Sejmu RP, Radzie Dialogu z Młodym Pokoleniem, Radzie Młodzieży przy Prezydencie RP i ewentualnie innym urządóm, organóm i instytucjom, jeśli SDiM w uchwale uzna to za stosowne.

Postuluje się, by uchwałę SDiM rozpatrzono na posiedzeniu Komisji do Spraw Dzieci i Młodzieży Sejmu RP w terminie nie późniejszym niż 30 dni od dnia sesji SDiM z udziałem sprawozdawców uchwały wybranych przez SDiM z grona posłów i przedstawicieli właściwych przedmiotowo ministerstw. Nie później niż 30 dni od dnia posiedzenia Komisji do Spraw Dzieci i Młodzieży Sejmu RP Komisja uchwała dezyderat do Rady Ministrów lub poszczególnych jej członków w przedmiocie spraw wyrażonych w uchwale SDiM. Warto zaznaczyć, że inne instytucje państwowe również mogłyby podejmować działania w celu realizacji postanowień uchwały SDiM.

Należy zaproponować przeprowadzenie po każdej sesji SDiM ewaluacji wewnętrznej polegającą na całościowej ocenie organizacji danej sesji SDiM przez posłów na SDiM i organizatorów oraz ewaluacji zewnętrznej opierającej się na badaniu odbioru społecznego danej sesji SDiM, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

Rada pragnie również przedstawić pomysł organizacji wydarzenia z udziałem zainteresowanych organizacji młodzieżowych i pracujących z młodzieżą na wzór wysłuchania publicznego w celu zaprezentowania propozycji nowej koncepcji organizacji SDiM oraz przedstawienia stanowisk i uwag przez reprezentantów wspomnianych organizacji. Wydarzenie mogłoby się odbyć po wcześniejszym spotkaniu

Rzecznika Praw Dziecka i przedstawicieli organizacji młodzieżowych z Marszałkiem Sejmu RP, na którym zostałaaby przedstawiona propozycja nowej koncepcji organizacji SDiM wypracowana przez młodzież w ramach współpracy z Rzecznikiem Praw Dziecka.

§ 2.

Uchwałę przekazuje się Rzecznikowi Praw Dziecka.

§ 3.

Do reprezentowania Rady w zakresie przedstawienia propozycji zawartych w niniejszej uchwale upoważnia się Współprzewodniczących Rady Piotra Steca i Huberta Jerzego Taładaj.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący
Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem
Piotr Stec
Hubert Jerzy Taładaj